

Početna stranica>Izobrazba, pravosudne mreže i agencije>Osposobljavanje pravosudnih djelatnika>Politika europske pravosudne izobrazbe

Politika europske pravosudne izobrazbe

Izobrazba pravosudnih stručnjaka o pravu EU-a osnovno je sredstvo za osiguravanje pravilne i učinkovite primjene prava EU-a, poticanje uzajamnog povjerenja među pravosudnim stručnjacima u prekograničnim postupcima i podupiranje primjene vrijednosti i načela EU-a, poput vladavine prava. Nastoji omogućiti svim pravosudnim stručnjacima (sucima, tužiteljima, sudskom osoblju, odvjetnicima, javnim bilježnicima, sudskim izvršiteljima, probacijskim službenicima, zatvorskom osoblju itd.) da se upoznaju s ulogom prava EU-a u svakodnevnoj praksi, da ga u potpunosti provode i osiguraju poštovanje prava i obveza koje proizlaze iz prava EU-a u nacionalnim i prekograničnim sudskim postupcima.

Europska pravosudna izobrazba od ključne je važnosti za sve pravosudne djelatnike, kao što su sudsko osoblje, odvjetnici, pravnici, sudski izvršitelji, javni bilježnici i izmiritelji, a posebice suci i tužitelji.

Ugovorom iz Lisabona Europskoj uniji (EU) dodijeljene su ovlasti za podupiranje pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima „izobrazbom sudskog i pravosudnog osoblja“. Otada se zahvaljujući pravosudnoj izobrazbi o pravu EU-a poboljšala pravilna i ujednačena primjena prava EU-a i izgradilo uzajamno povjerenje u prekogranične sudske postupke, čime se pridonijelo razvoju područja pravde EU-a.

U 2011. Europska komisija objavila je **Komunikaciju „Izgradnja povjerenja u pravosuđe diljem EU-a: nova dimenzija europske pravosudne izobrazbe”, koja je istekla 2020.** Cilj je te komunikacije bio dati novu dimenziju europskoj pravosudnoj izobrazbi i pružiti izobrazbu polovini (800 000) pravosudnih stručnjaka u EU-u do 2020. Zahvaljujući snažnoj zajedničkoj predanosti Komisije, država članica, pružatelja usluga izobrazbe na nacionalnoj razini i na razini EU-a te pojedinačnih pravosudnih stručnjaka, taj je cilj postignut već 2017., dvije godine prije roka.

Komisija je 2019. izdala **Evaluaciju europske strategije za pravosudnu izobrazbu za razdoblje 2011. – 2020.** Prema evaluaciji strategija je pridonijela povećanju broja izobrazbi, ali i promicanju novih vrsta aktivnosti kao što su programi razmjene. Poboljšana je izobrazba o pravu EU-a za nekoliko kategorija pravosudnih stručnjaka, posebno za suce i tužitelje. Izgradili su se kapaciteti mreža kao što je Europska mreža za pravosudno osposobljavanje (EJTN) te poboljšale mreže i pružatelji izobrazbe na razini EU-a.

Godišnje statističko izvješće o europskoj pravosudnoj izobrazbi za 2020. pokazuje da je 2019. broj pravosudnih stručnjaka koji su sudjelovali u izobrazbi bio iznimno visok: više od 182 000 pravosudnih stručnjaka pohađalo je izobrazbu o pravu EU-a. Međutim, i dalje postoje razlike u razini sudjelovanja u izobrazbi među državama članicama i raznim pravosudnim strukama.

Nadovezujući se na stečena iskustva i novosti od donošenja europske strategije za pravosudnu izobrazbu za razdoblje 2011. – 2020., Europska komisija pripremila je sveobuhvatan paket pravosudne izobrazbe čiji je cilj pružiti potporu još većem broju pravosudnih sustava i stručnjaka kako bi bili spremni za izazove 21. stoljeća i stalni razvoj prava EU-a:

nova **europska strategija za pravosudnu izobrazbu za razdoblje 2021. – 2024.**

deveto godišnje izvješće za 2020. o europskoj pravosudnoj izobrazbi Glavne uprave za pravosuđe i zaštitu potrošača

i pokretanje **Europske platforme za osposobljavanje** na europskom portalu e-pravosuđe.

Novom strategijom, koja je u središtu paketa izobrazbe, utvrđeni su novi ambiciozni ciljevi izobrazbe i novi prioriteti:

Novom strategijom utvrđuju se novi operativni ciljevi prilagođeni potrebama raznih pravosudnih struka.

Usmjerena je na širu ciljnu publiku i novo geografsko područje primjene kako bi se odgovorilo na nove izazove u skladu s potrebama pravosudnih stručnjaka. Pravosudno osposobljavanje trebalo bi još više promicati zajedničku kulturu vladavine prava, podupirati temeljna prava, unaprijediti digitalizaciju pravosuđa, nadilaziti pravno obrazovanje te podupirati razvoj stručnih vještina, a istodobno osigurati da su nove ponude izobrazbe brzo dostupne kao odgovor na nove potrebe.

Prioritet je izobrazba sudaca i tužitelja, ali su svi pravosudni stručnjaci obuhvaćeni: sudsko osoblje, odvjetnici, javni bilježnici, sudski izvršitelji, izmiritelji, sudski tumači i prevoditelji, sudski vještaci te u određenim situacijama zatvorsko osoblje i probacijski službenici. Konkretno, izobrazba sudskog osoblja i odvjetnika zaostaje i trebalo bi se pristupiti rješavanju tog problema. Zatvorsko osoblje i probacijski službenici nova su ciljna publika koja nije bila obuhvaćena prethodnom strategijom.

Strategija je usmjerena na pravosudne stručnjake EU-a, ali se njome podupiru i izgledi za članstvo u EU-u zemalja zapadnog Balkana te jačaju demokracija, ljudska prava i vladavina prava u neeuropskim zemljama, posebice u Africi i Latinskoj Americi.

Europska komisija podupirat će visokokvalitetne projekte prekogranične izobrazbe o pravu EU-a raznim raspoloživim sredstvima EU-a, kao što su budući programi za pravosuđe i građanstvo, ravnopravnost te prava i vrijednosti.

Postizanje tih novih ciljeva **zajednička je odgovornost svih dionika**. Države članice, sudbena vijeća, **nacionalna i europska** tijela za pravosudnu izobrazbu te pravni stručnjaci na nacionalnoj i europskoj razini moraju se **potruditi** integrirati pravo EU-a i njegovu provedbu u nacionalne i lokalne programe izobrazbe te povećati broj aktivnosti izobrazbe u području prava EU-a kao i broj sudionika u takvim programima.

Poduzimanje mjera

Komisija će se nastaviti zalagati za pravosudnu izobrazbu kako bi se osigurala daljnja postignuća i odgovorilo na nove izazove prema potrebama pravosudnih stručnjaka. Europska pravosudna izobrazba glavni je predmet i alat kojim se osigurava pravilna provedba instrumenata pravosudne politike EU-a. Trebala bi se odražavati u većini inicijativa u području prekogranične suradnje EU-a, kao i u okviru inicijativa za vladavinu prava.

Informacije o **financijskoj potpori EU-a** za projekte europske pravosudne izobrazbe mogu se pronaći na internetskim stranicama

Glavne uprave za pravosuđe i potrošače, Glavne uprave za tržišno natjecanje, Glavne uprave za migracije i unutarnje poslove i Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF).

Komisija je, kao dopunu novoj strategiji, pokrenula **Europsku platformu za osposobljavanje**. Ta je platforma alat za pretraživanje koji pravosudnim stručnjacima omogućuje da pronađu tečajeve izobrazbe o pravu EU-a organizirane u EU-u i materijale za samostalnu izobrazbu. Pravosudni stručnjaci moći će ondje potražiti tečajeve izobrazbe o pravu EU-a i informirati se o izobrazbi na različitim jezicima. Prva probna faza platforme pokreće se 2021. uz sudjelovanje četiriju priznatih pružatelja usluga pravosudne izobrazbe na razini EU-a: **Europske mreže za pravosudno osposobljavanje (EJTN), Akademije za europsko pravo (ERA), Europskog instituta za javnu upravu (EIPA) i Europskog sveučilišnog instituta (ESI)**. Europska komisija doprinosi platformi ažuriranim i već pripremljenim materijalima ili priručnicima za izobrazbu koji su izrađeni uz financijsku potporu EU-a.

Procjena trenutne situacije

Komisija objavljuje godišnje izvješće na engleskom jeziku o sudjelovanju pravosudnih djelatnika u programima izobrazbe o pravu EU-a u Europskoj uniji:

izvješće za 2023. (5234 Kb)

izvješće za 2022. [PDF](#) (2646 Kb) [en](#).

izvješće za 2021. [PDF](#) (3912 Kb) [en](#).

izvješće za 2020. [PDF](#) (3272 Kb) [en](#).

izvješće za 2019. [PDF](#) (2692 Kb) [en](#).

izvješće za 2018. [PDF](#) (2588 Kb) [en](#).

izvješće za 2017. [PDF](#) (3019 Kb) [en](#).

izvješće za 2016. [PDF](#) (1515 Kb) [en](#).

izvješće za 2015. [PDF](#) (1742 Kb) [en](#).

izvješće za 2014. [PDF](#) (1927 Kb) [en](#).

izvješće za 2012. [PDF](#) (2265 Kb) [en](#), objavljeno 2013.

izvješće za 2011. [PDF](#) (512 Kb) [en](#), objavljeno 2012.

Od 2013. Komisija podupire AIAKOS, **dvojeđni program razmjene za nove suce i tužitelje kojim upravlja Europska mreža za pravosudnu izobrazbu (EJTN)**. Razvila je dodatne mjere, promicanjem potporne uloge **europskog portala e-pravosuđe te** izradom **praktičnih smjernica**, npr. o metodologijama izobrazbe i postupcima ocjenjivanja.

U razdoblju od 2013. do 2014. Komisija je provela **pilot-projekt o europskoj pravosudnoj izobrazbi** koji je predložio Europski parlament kako bi se utvrdila najbolja praksa u izobrazbi pravosudnih djelatnika o pravu EU-a. Rezultati su objavljeni u nastavku:

Studija o najboljim praksama u izobrazbi sudaca i tužitelja, dodijeljena Europskoj mreži za pravosudnu izobrazbu (EJTN):

Izvješće je dostupno na **engleskom** [PDF](#) (1619 Kb) [en](#). Sažetak je dostupan na **engleskom** [PDF](#) (593 Kb) [en](#) i **francuskom** [PDF](#) (589 Kb) [fr](#).

Informativni listići o dobrim praksama izobrazbe dostupni su na portalu u odjeljku „**dobre prakse**”. Zahvaljujući njima predavači i pružatelji usluga izobrazbe svih pravnih struka moći će lakše riješiti pitanja procjene potreba za izobrazbom te metodologije ili ocjenjivanja izobrazbe.

Studija o trenutačnom stanju izobrazbe odvjetnika o pravu EU-a, dodijeljena Vijeću odvjetničkih komora Europe (CCBE) i Europskom centru EIPA-e za suce i odvjetnike:

Izvješće je dostupno u interaktivnom časopisu [PDF](#) (2857 Kb) [en](#) i u formatu pdf [PDF](#) (1807 Kb) [en](#) na engleskom jeziku. Sažetak je dostupan na **engleskom** [PDF](#) (1064 Kb) [en](#) i **francuskom** [PDF](#) (1378 Kb) [fr](#).

Informativni listići o sustavima izobrazbe odvjetnika u svim državama članicama EU-a dostupni su na portalu u odjeljku o izobrazbi pravosudnih djelatnika na nacionalnoj razini. Mogu poslužiti nacionalnim odvjetničkim komorama i udruženjima odvjetnika kao pomoć pri procjeni stupnja izobrazbe svakog odvjetnika koji želi iskoristiti svoje pravo slobodnog poslovnog nastana u EU-u.

Određeni su prilozi izvješću dostupni ovdje na engleskom jeziku, kao:

prilog B – rezultati savjetovanja [PDF](#) (2140 Kb) [en](#)

prilog H: upitnik 1 o sustavima izobrazbe [PDF](#) (164 Kb) [en](#) i njegova objašnjenja [PDF](#) (163 Kb) [en](#)

upitnik 2 o pružateljima usluga izobrazbe [PDF](#) (286 Kb) [en](#) i njegova objašnjenja [PDF](#) (234 Kb) [en](#)

upitnik 3 o dobrim praksama izobrazbe [PDF](#) (190 Kb) [en](#) i njegova objašnjenja [PDF](#) (62 Kb) [en](#)

Internetske stranice projekta dostupne su [ovdje](#).

Studija o trenutačnom stanju izobrazbe sudskog osoblja o pravu EU-a i promicanju suradnje među pružateljima usluga izobrazbe sudskog osoblja na razini EU-a, dodijeljena konzorciju koji uključuje sljedeće članove: Europski centar EIPA-e za suce i odvjetnike, Justice Coopération Internationale (JCI, Francuska), Centro de Estudios Jurídicos (Španjolska), Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury (Poljska) i Sächsisches Staatsministerium der Justiz und für Europa (Njemačka):

Studija je dostupna na **engleskom** [PDF](#) (1379 Kb) [en](#). Sažetak je dostupan na **engleskom** [PDF](#) (909 Kb) [en](#) i **francuskom** [PDF](#) (893 Kb) [fr](#). Preporuke studije za poboljšanje izobrazbe sudskog osoblja također su dostupne na **engleskom** [PDF](#) (938 Kb) [en](#) i **francuskom** [PDF](#) (950 Kb) [fr](#).

Sažetak glavnih zadataka i uloga sudskog osoblja EU-a može se pronaći u [ovoj tablici](#) [PDF](#) (383 Kb) [en](#). Detaljan opis zadataka sudskog osoblja u svakoj državi članici bit će uskoro objavljen na portalu na stranicama država članica.

Opis sustava izobrazbe sudskog osoblja u državama članicama bit će objavljen na portalu u odjeljku „[Izobrazba pravosudnih djelatnika na nacionalnoj razini](#)”.

Projekt za promicanje suradnje među dionicima u području pravosuđa na koje se odnosi europska pravosudna izobrazba, dodijeljen EJTN-u:

Izvješće je dostupno na **engleskom** [PDF](#) (1499 Kb) [en](#). Sažetak je dostupan na **engleskom** [PDF](#) (631 Kb) [en](#) i **francuskom** [PDF](#) (630 Kb) [fr](#).

Informativni listići o ulozu pravosudnih mreža na razini EU-a u izobrazbi dostupni su na portalu u odjeljku „[europske mreže i strukture izobrazbe](#)”.

Kontekst

Godine 2006. Europska komisija predstavila je **komunikaciju** Europskom parlamentu i Vijeću o pravosudnoj izobrazbi u Europskoj uniji.

Godine 2008. donesena je **Rezolucija** Vijeća i predstavnika vlada država članica koji su se sastali unutar Vijeća o izobrazbi sudaca, tužitelja i sudskog osoblja u Europskoj uniji.

Godine 2009. Europski parlament objavio je **studiju o jačanju pravosudne izobrazbe u Europskoj uniji** [PDF](#) (553 Kb) [fr](#) na francuskom jeziku.

Stupanjem na snagu Ugovora iz Lisabona u prosincu 2009. osigurana je pravna osnova za aktivnosti povezane s europskom pravosudnom izobrazbom. U člancima 81. i 82. „potpora za osposobljavanje sudaca i sudskog osoblja” navedena je među mjerama potrebnima za jačanje pravosudne suradnje u građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima.

U prosincu 2009. Vijeće je donijelo **Stockholmski program** usmjeren na pitanje europske pravosudne izobrazbe za sve pravne stručnjake.

U **akcijskom planu** Stockholmskog programa i u **izvješću** o građanstvu EU-a za 2010. Komisija je proglasila europsku pravosudnu izobrazbu prioritetom.

Europski parlament također je u više navrata isticao da odgovarajuća pravosudna izobrazba znatno pridonosi boljem funkcioniranju unutarnjeg tržišta te olakšava građanima ostvarivanje njihovih **prava**.

Krajem 2010. Komisija je pokrenula savjetovanje među dionicima, uključujući države članice, članove Foruma za pravosuđe te **Europske mreže i strukture izobrazbe** i njihove članove. Sažetak rezultata savjetovanja dostupan je [ovdje](#) [PDF](#) (192 Kb) [en](#).

Dana 13. rujna 2011. Europska komisija donijela je Komunikaciju „

Izgradnja povjerenja u pravosuđe diljem EU-a: nova dimenzija europske pravosudne izobrazbe”.

Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove u svojim je zaključcima od 27. i 28. listopada 2011. o europskoj pravosudnoj izobrazbi ([dostupnima na engleskom](#)) potaknulo razmjenu informacija o dostupnoj izobrazbi o pravu EU-a i broju sudionika s Komisijom na godišnjoj osnovi te je zatražilo od Komisije da razmotri podnošenje godišnjeg izvješća o europskoj pravosudnoj izobrazbi.

Godine 2012. Europski parlament predložio je pilot-projekt o europskoj pravosudnoj izobrazbi usmjeren na:

utvrđivanje najboljih praksi u izobrazbi sudaca, tužitelja i pravosudnih stručnjaka o nacionalnim pravnim sustavima i tradicijama te o pravu Unije,

određivanje najučinkovitijih načina pružanja izobrazbe sucima, tužiteljima i pravosudnim stručnjacima na lokalnoj razini o pravu EU-a i o nacionalnim pravnim sustavima te promicanja dijaloga i suradnje između sudaca i tužitelja u EU-u,

poticanje pružatelja usluga pravosudne izobrazbe u EU-u na razmjenu ideja o najboljoj praksi i njihovo širenje diljem EU-a i

poboljšanje suradnje između EJTN-a i nacionalnih institucija za pravosudnu izobrazbu, u što će biti uključeni pružatelji usluga izobrazbe kao što je Europska pravna akademija te strukovne organizacije na europskoj razini kao što su Europska mreža sudbenih vijeća, Mreža predsjednika vrhovnih sudova, Udruženje državnih savjeta i visokih upravnih sudova i Mreža glavnih tužitelja vrhovnih sudova EU-a.

U studenome 2013. potpredsjednica Reding održala je govor na engleskom jeziku na radionici Europskog parlamenta na temu „

Pravna izobrazba: osnovno sredstvo za europsku pravosudnu izvrsnost”.

U lipnju 2016. Europska mreža za pravosudnu izobrazbu (EJTN) uvela je devet načela pravosudne izobrazbe koja sudstvo upotrebljava kao temelj za upravljanje svojim potrebama za izobrazbom, a pružatelji usluga izobrazbe kao okvir za planiranje i pružanje izobrazbe sucima i tužiteljima. Načela obuhvaćaju pitanja kao što su pravo na pravosudnu izobrazbu tijekom radnog vremena, odgovornost za pružanje potrebnih resursa, obvezna početna izobrazba na početku karijere, upotreba modernih metoda izobrazbe i uključivanje tehničkih pitanja i pitanja koja nisu pravne prirode u teme izobrazbe. Tekst načela i osnovne informacije dostupni su ovdje na [engleskom](#) i [francuskom](#).

Komisija je 2019. izdala **Evaluaciju europske strategije za pravosudnu izobrazbu za razdoblje 2011. – 2020.** Evaluacija i izdanje godišnjih izvješća Glavne uprave JUST za 2019., sa statističkim podacima i brojkama o sudjelovanju pravosudnih stručnjaka u izobrazbi o pravu EU-a, pokazuju da su ciljevi općenito uspješno postignuti. Evaluacija pokazuje sljedeće:

Glavni cilj Komunikacije iz 2011. da polovina (800 000) pravosudnih stručnjaka u EU-u treba pohađati izobrazbu o pravu EU-a u razdoblju od 2011. do 2020. postignut je već 2017., dvije godine prije roka.

Tijekom godina gotovo sve ciljne kategorije pravosudnih stručnjaka dostigle su godišnji cilj od 5 % osposobljenih stručnjaka po struci.

Strategija je pridonijela povećanju broja izobrazbi, ali i promicanju novih vrsta aktivnosti kao što su programi razmjene.

Cilj od 1 200 pravosudnih razmjena godišnje premašen je, a broj izobrazbi stalno se povećavao.

Uspjeh programa AĀAKOS predstavlja veliki napredak prema cilju da svi novoimenovani suci i tužitelji sudjeluju u razmjeni koju organiziraju nacionalne institucije za pravosudnu izobrazbu.

Zahvaljujući strategiji ukupna sredstva koja su stavljena na raspolaganje za izobrazbu pravosudnih stručnjaka u okviru programa EU-a gotovo su udvostručena.

Strategija je pomogla u izgradnji kapaciteta mreža poput Europske mreže za pravosudnu izobrazbu (EJTN) i jačanju mreža na razini EU-a i pružatelja usluga izobrazbe poput Akademije europskog prava (ERA) i Europskog instituta za javnu upravu (EIPA-Luksemburg).

Povezane studije

Jačanje pravosudne suradnje u Europskoj uniji (1694 Kb) , 2009., na francuskom

Pravosudna izobrazba u državama članicama EU-a, 2011., na engleskom

Radionica Europskog parlamenta na temu „izobrazba pravosudnih djelatnika: poučavanje o pravu EU-a i sudačkoj službi”:

I. dio – Učenje o i pristup pravu EU-a: neki od najboljih primjera iz prakse i **II. dio – Jačanje međusobnog povjerenja** (na engleskom), 2013.

Posljednji put ažurirano: 19/02/2024

Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.